

SINIF YÖNETİMİ

10. HAFTA

Sınıfta Öğrenme Stilleri ve
Çoklu Zeka Yönetimi

Doç. Dr. Melike ARSLAN

Sınıfta öğrenme stilleri ve çoklu zeka yönetimi

- Giriş
- Öğrenme stilleri
 - Görsel öğrenme stili
 - İşitsel öğrenme stili
 - Kinestetik/dokunsal öğrenme stili
- Çoklu zeka kuramı
- Çoklu zeka alanları ve özellikleri

Giriş

- Öğrenme-öğretme sürecinde verimliliğin artırılmasında, öğrenmenin bireyde nasıl meydana geldiğinin anlaşılması büyük önem taşımaktadır.

Giriş

- Öğrenmeyi etkileyen faktörler;
 - İçsel: Bireyin kendine ait özellikleri
 - Yetenekleri, ilgileri, öğrenme potansiyeli, zekası, güdülenmişlik düzeyi, öğrenme biçimi vb.
 - Dışsal: Çevresel faktörler
 - Öğreticinin özellikleri, fiziksel koşullar, çevredeki sosyal uyarıcılar, öğretim yöntemi

Öğrenme stilleri₁

- Bireyin sahip olduğu öğrenme stilleri, öğrenme biçimlerin, de etkilemekte ve belirleyici bir etkiye sahip olmaktadır.
- Öğrenme stilleri, bireylerin doğuştan sahip olduğu ve onun başarısını etkileyen karakteristik özellikleridir.
- Öğrenme stillerini;
 - Görsel
 - İşitsel
 - Kinestetik/ dokunsal olarak tasnifleyebiliriz.

Öğrenme stilleri₂

- Görsel öğrenme stili
 - Özel yaşamlarında genellikle düzenli olurlar.
 - Karışıklık ve dağınıklıktan rahatsız olurlar.
 - Düz anlatım yöntemini çok tercih etmezler.
 - Tam öğrenmenin gerçekleşmesi için dersin mutlaka görsellerle desteklenmesi ve somutlaştırılması gerekir.
 - Harita, poster, şema, grafik gibi görsellerle desteklenen konuları iyi öğrenirler.
 - Öğrendikleri konuları gözlerinin önüne getirerek hatırlamaya çalışırlar.

Öğrenme stilleri₃

- İşitsel öğrenme stili
 - Sözel yönleri kuvvetlidirler.
 - Ses ve müziğe duyarlıdırlar.
 - Sohbet etmeyi, birbirleri ile çalışmayı severler.
 - Yabancı dil öğreniminde, konuşma ve dinleme becerilerinde başarılıdırlar.
 - Daha çok konuşarak ve tartışarak öğrenirler.
 - Hatırlamak istediklerini birisi kendilerine anlatıyor ya da söylüyormuş gibi işiterek hatırlarlar.

Öğrenme stilleri₄

- Kinestetik/dokunsal öğrenme stili
 - Hareketlilik bu stildeki öğrencilerin karakteristik özelliğidir. Oldukça hareketli olurlar.
 - Bu hareketlilikleri uygun yönlendirilmezse genelde sınıfta problem çıkarırlar.
 - Öğrencilerin öğrenme materyallerine dokunmaları ve onları hissetmeleri gerekmektedir.
 - Yaparak ve yaşayarak öğrenme yöntemleri etkilidir.

Çoklu zeka kuramı

- Howard Gardner 1983 yılında «Çoklu zeka kuramını» geliştirmiştir.
- Zekanın sekiz yönü olduğunu savunmuştur.
- Zekanın özelliklerini şöyle sıralamıştır.
 - insan kendi zekasını artırma ve geliştirme yeteneğine sahiptir
 - Zeka değiştirmekle kalmaz, öğretilir.
 - Beyin ve zihnin etkileşiminde ortaya çıkan çok yönlü olgudur
 - Her insan çeşitli zeka alanlarının tümüne sahiptir.
 - Zeka alanlarının her biri belli düzeyde geliştirilebilir.

Çoklu zeka alanları

Sözel/dilsel zeka

Mantıksal/matematiksel zeka

Görsel/uzamsal/mekânsal zeka

Müziksel/ritmik zeka

Bedensel/kinestetik zeka

Kişilerarası/sosyal zeka

İçsel/öze dönük/bireysel zeka

Doğacı/doğa zekası

1- Sözel/dilsel zeka

- Bu alan kelimelerle konuşma veya yazma becerisiyle ilgilidir.
- Yüksek sözel/dilsel zekâya sahip insanlar için kelimeleri ve dilleri öğrenmek kolay gelir.
- Okuma, yazma, hikayeler anlatma ve kelimeleri tarihleriyle birlikte hatırlamada iyidirler.
- Okumaya, not tutmaya, dersleri dinlemeye ve öğrendiklerini tartışmaya eğilimlidirler.
- Sözel/dilsel zekâya sahip kişiler yabancı dilleri çok kolay öğrenebilmektedir.

2-Görsel/uzamsal/mekânsal zeka

- Bu alan görsel-uzamsal yargılar ve zihnin gözüyle görselleştirme yeteneğiyle baş eder.
- Bu zekâ türüne uygun olan meslekler artist, tasarımcı ve mimarlıktır.
- Uzamsal zekâyâ sahip bir insanın yap-boz oyunlarında da iyi olduğu görülmektedir.

3-Mantıksal/matematiksel zeka

- Bu alan mantık, soyutlamalar, nedenleme, numaralar ve eleştirel düşünmeyle ilgilidir.
- Sayıları etkili kullanma, problemlere bilimsel çözümler üretme ve kavramlar arasında ilişkileri ayırt etme gibi davranışları göstermektedirler.
- Bu zekaya sahip kişilerin düşünme dili sayılardan, sembollerden ve şifrelerden oluşur.
- Genellikle çok meraklıdırlar ve çok soru sorarlar.
- Bilim adamlar, muhasebeciler, matematikçiler, mühendisler bu alana girmektedirler.

4- Müziksel/ritmik zeka

- Bireyin müzikle, müziksel ve ritimsel formlarla kendini ifade edebilme, müzik ritimlerini algılayabilme yetenekleridir.
- Başta insan sesi olmak üzere çevreden algıladıkları tüm seslere karşı duyarlıdırlar.
- Hiçbir ders almadan müzik aletleri çalabilirler.
- Öğrenmede müzikle çalışarak daha başarılı olabilirler.
- Bu zeka alanı güçlü olan kişiler; yorumcu, besteci, müzisyen ve orkestra şefi gibi meslekleri seçerler.

5- Bedensel/kinestetik zeka

- Bir ürünü ortaya koymak, bir problemi çözmek, kendini ve duygularını ifade edebilmek için vücudun bir bölümünü veya tamamını kullanabilme yeteneğidir.
- Bu bireyler sportif hareketleri ve ritmik oyunları kolayca uygulayabilirler.
- Eşyalara dokunarak inceleyip tanımaya çalışırlar.
- Fiziksel beceri gerektiren alanlarda çok başarılıdırlar.
- Bu bireyler, sporcu, cerrah, dansçı, oyuncu, heykeltıraş olabilirler.

6- Kişilerarası/sosyal zeka

- Bireyin çevresindeki kişilerin isteklerini, duygularını ve ihtiyaçlarını anlama, yorumlama ve kişilerle etkili iletişim kurabilme yeteneğidir.
- Bu zekayı gösterenler, moral, mizaç, güdüler ve eğilimleri fark edebildiği ve ayrıştırdığı ile sürülmektedir.
- Grup çalışmalarına yatkın oldukları, insanlarla sosyal ve iletişim alanlarında çok başarılı oldukları ve çevrelerindeki insanların duygularına karşı oldukça duyarlı davrandıkları görülmektedir.
- Öğretmenlik, rehberlik, politika, danışmanlık, psikologluk bu zeka türüne sahip bireylerin yapabileceği mesleklerdendir.

7- içsel/öze dönük/bireysel zeka

- Kişinin kendisi hakkında sahip olduğu gerçek bilgi ve anlayış ile uyumlu davranışlar sergilemesi ve kendisini tanıma yeteneğidir.
- Bu zekâ alanı gelişmiş bireyler kim olduklarını, olumlu ya da olumsuz yanlarını, hissettikleri duyguların nedenlerini belirler.
- Özgürlükçüdürler, bireysel çalışmalarını severler.
- Kendi içlerinde bir değer ve anlayış sistemi oluştururlar.
- Şair, yazar, felsefe, araştırma, psikoloji alanlarında başarılı olabilirler.

8- Doğacı/doğa zekası

- Doğayı tanıma ve anlama, yaşıyan canlıları tanıma, doğanın dengesini anlama, canlıları tanıma ve sınıflandırma yeteneğidir.
- Türleri birbirinden ayırt edebilme, tanıyabilme ve sınıflandırabilme, doğal dünyaya ilişkin bilgileri kavrayabilme bu zeka türünün özelliklerindedir.
- Dođal kaynaklara ve sağlıklı bir çevreye ilgi duyarlar.
- Dođaya, doğadaki canlılara çok meraklı ve saygılıdırlar.
- Bu kişiler, botanik, dağcılık, kimya, biyoloji, zooloji, meteoroloji, arkeoloji, tıp, fotoğrafçılık mesleklerini seçebilirler.

Çoklu zeka kuramının eğitimde kullanımı

- Öğrencide ön plana çıkan bir zekaya uygun olarak hazırlanan etkinliklerle öğretim zevkli bir uğraş haline dönüştürülebilir.
- Öğretmen sınıfında her zeka seviyesine uygun etkinlikler geliştirmeli ve uygulamalıdır.
- Öğretmen hazırladığı etkinliklerle bireyin gelişmiş zekalarını kullanarak, daha az gelişmiş diğer zekalarını da geliştirebilir.
- Hedef davranışlar belirlenirken bütün zeka türleri göz önünde bulundurulmalı, etkinlikler hedef davranışları gerçekleştirmeye yönelik olarak tasarlanmalıdır.
- Değerlendirmede klasik testler ve ölçme yaklaşımları yerine bireyin yeteneklerini ve potansiyelini ortaya koyan zeka alanlarına yönelik etkinlikler yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Gülşen, C. (2011). Kuram ve Uygulamada Sınıf Yönetimi. *Ankara: Anı Yayıncılık.*
- Güneş, F. (2014). *Sınıf yönetimi: Yaklaşım ve modeller.* Pegem Akademi.
- Shindler, J. (2016). *Dönüştürücü Sınıf Yönetimi.* Eğitim Yayınevi.

